

Synger bedre tale

Her synger Hermine (5) sammen med musikkterapeut Lise Lotte Ågedal for å stimulere tale og språk.

TEKST: IRIS LYNGMO

Sangundervisningen er en del av en doktorgradsavhandling hvor målet er å vise at barn kan stimulere taleevnen ved bruk av sang.

– Jeg skrev masteroppgave om slagpasienter som brukte sang for å trene opp språket. Jeg mener denne teknikken burde kunne overføres til barn som sliter med språkutviklingen, men fant lite forskning på dette området. Derfor ville jeg vise at sang kan stimulere taleevnen til barn med talevansker, forteller musikkterapeut og stipendiat ved Norges musikkhøgskole, Lise Lotte Ågedal.

Fokusord. Forskningsprosjektet har tematikken sang, rytme og talestimulering hvor hun jobber for å stimulere barnas tale- og lydproduksjon gjennom lek med sang og rytme. I samarbeid med en nevropsykolog og en logoped har Ågedal funnet fram til 11 ord som krever ulike munnmotoriske ferdigheter. Ut av disse ordene har hun laget sanger som barna skal trene på.

– Dette er ord som krever bruk av fremre lyder, leppelyder, bakre lyder og doble konsonanter. Poenget med sangene er at vi gjentar ordene mange ganger i sangen, samtidig som barnet betoner ordrytmen ved å slå på en tromme.

I alt har Ågedal laget rundt 20 sanger og hun tilpasser dem til hvert barns behov. Barna som er med i prosjektet har alle ulike vansker, og

FAKTA

Sangundervisning

- Et treårig prosjekt hvor totalt 25 barn med ulike språkvansker fra Oslo, Astor, Bærum, Lier, Spikkestad, Røyken, Drammen og Sande skal følges opp med spesialtilpasset musikkterapi.
- De første sangerne ble gjennomført over en seksukersperiode fra september i år med gode resultater.
- Regner med å avslutte med de siste undervisningsøkene i februar 2014.
- Ågedal ønsker å jobbe med et større forskningsprosjekt når doktorgradsprosjektet er overført. Fokus vil skal fortsatt være musikk som talestimulering for barn med talevansker, men flere barn og musikkterapeuter vil inkluderes i studien.
- På sikt ønsker Ågedal å etablere et språkcenter for barn med talevansker.

De 11 fokusordene Lise Lotte Ågedal bruker i sangene:
 • FINGER • NEBB
 • SMOKK • GARDIN
 • KIRKE • SJOKOLADE
 • DRIKKE • STRIKKE
 • VEPS • STRIKKE
 • VISPE

SANG TIL TALE: Lise Lotte Ågedal synger bedre tale hos Hermine og en rekke andre barnehagebarn som sliter med talevansker gjennom sitt treårige forskningsprosjekt.

krever forskjellige metodiske tilnærminger.

– Undersøkelser viser at tidlig tiltak på disse barna er veldig gunstig for den videre språkutviklingen. Derfor ønsker jeg å gjøre undersøkelsene i barnehagen, sier Ågedal.

Gode resultater. Hun ser allerede ser god utvikling hos flere av barna som er med i prosjektet.

– Jeg har hatt en gutt i prosjektet som stort sett kun sa «ma». Etter at vi begynte å synte sammen kom også andre ord og lyder. Etter kort stund sa han «hei» og begynte etter hvert å synte med melodisk, forteller Ågedal.

Et annet barn hadde store konsentrasjonsvansker og kviet seg for å snakke. Etter å ha deltatt i

prosjektet til Ågedal fikk hun svært positive tilbakemeldinger fra foreldrene. Han sang masse hjemme!

– Jeg hadde også et barn som stammet mye og hvor vi har sett svært positiv utvikling, sier Ågedal.

Og det er et intensivt opplegg Ågedal kjører. 25 barn er med i det tre år lange prosjektet – hvorav halvparten av disse utgjør en kontrollgruppe. Til en hver tid har hun fire barn som følges opp fire dager i uka over en seksukersperiode og har barnehager innenfor en radius på én times kjøring fra Oslo.

– Det blir ganske hektiske dager med mye bæring av utstyr og kjøring. Men det er utrolig fascinerende å se hvor lett mange av barna lærer seg sangene. Og de elsker å synte.